

Fitch mentine ratingul suveran al României la "BBB minus", cu perspectiva negativa

Fitch a menținut vineri ratingul suveran al României la "BBB minus", cu perspectiva negativă, se arată într-un comunicat al agenției de evaluare financiară.

"Ratingul României "BBB minus" este susținut de apartenența la UE și este asociat cu intrările de capital care sprijină convergența veniturilor și accesul la finanțarea externă. PIB-ul pe capita și guvernarea sunt peste ale altor țări cu rating "BBB". Aceste puncte tari sunt puse în balanță de deficitele gemene bugetare și de cont curent, mari și persistente, de creșterea datoriei publice, polarizarea politică și datoria externă netă destul de ridicată," se arată în comunicat.

Potrivit sursei citate, perspectiva negativă reflectă deteriorarea continuă a finanțelor publice ale României, în urma deficitelor fiscale ridicate, deși în declin, și creșterea rapidă a raportului datorie guvernamentală / PIB. Guvernul format în vara lui 2025 a început să implementeze măsuri semnificative, care vor duce la o consolidare fiscală semnificativă în 2026, deși bugetul pe 2026 încă nu este aprobat. Persista riscurile semnificative la adresa consolidării fiscale pe termen mediu, în opinia Fitch, din cauza creșterii slabe, a dificultăților de implementare, a "oboselii fiscale" și a tensiunilor din cadrul coaliției aflate la guvernare.

"Implementarea rapidă a măsurilor de consolidare de către noul Guvern Bolojan, inclusiv majorarea TVA în august 2025, a pus deficitul bugetar pe o tendință de scădere, de la nivelul ridicat record. Pe baza datelor preliminare cash (deficit de 7,7% din PIB), estimăm că deficitul bugetar ESA a fost aproape de 8% din PIB anul trecut. Implementarea completă a măsurilor din 2025 și înghetarea cheltuielilor în 2026 ar putea atenua deficitul ESA cu aproape două puncte procentuale în 2026", se arată în comunicatul agenției.

Totuși, există incertitudini privind magnitudinea consolidării fiscale suplimentare în 2027 și dincolo de acest an, inclusiv în urma planificării schimbării funcției de prim-ministru în aprilie 2027 și ciclului electoral din 2028. Deficitele guvernamentale generale ale României vor rămâne printre cele mai ridicate în categoria țărilor cu rating "BBB" pe perioada analizată în previziuni, avertizează Fitch.

Datoria brută guvernamentală generală a crescut rapid în ultimii doi ani, iar Fitch estimează că la finalul lui 2025 se ridică la aproape 59% din PIB, peste media curentă de 56% din țările cu rating "BBB". Agenția se așteaptă ca ponderea datoriei în PIB să crească la 63% în 2027 și, fără măsuri suplimentare, să continue să crească.

Creșterea economiei a rămas sub 1% în 2025, deoarece consolidarea fiscală substanțială și cererea externă slabă au afectat performanța economică a României. Fitch previzionează că avansul PIB-ului va rămâne sub potențialul sau de 2% până în 2027, ținând cont de așteptările privind o înasprire fiscală suplimentară, care scoate în evidență compromisurile politice dificile. Consumul gospodăriilor va scădea anul acesta din cauza declinului prelungit al veniturilor reale disponibile. Cu toate acestea, investițiile vor crește puternic, datorită stimulentei contraciclice ale fondurilor europene, consolidate de sporirea componentei de granturi din Planul de Redresare și Reziliență.

Inflația ridicată reprezintă o slăbiciune pentru ratingul României, consideră Fitch, exacerbată de impactul inflationist al majorării TVA și expirarea plafonului la prețul electricității. De cinci ani inflația rămâne peste tinta BNR de 2,5% +/-1pp și inflația medie în perioada 2024-2026 este estimată la un nivel dublu față de media statelor cu rating "BBB".

Deficitul de cont curent a fost aproape de 8% din PIB în 2025, comparativ cu 6,7% din PIB în 2023 și

semnificativ peste media curentă de 1% din țările cu rating "BBB". Fitch prognozează ca deficitul de cont curent va scădea sub 7% din PIB în 2026, în special în urma declinului cererii de import din partea consumului public și privat. De asemenea, agenția estimează ca datoria externă netă va crește gradual, de la 21% din PIB în 2024, semnificativ peste nivelul previzionat de 3% al statelor cu rating "BBB".

Fondurile europene substanțiale sprijină accesul României la finanțarea externă pentru a acoperi deficiturile sale gemene mari, ceea ce scoate în evidență beneficiile apartenenței la UE. Dincolo de fondurile de coeziune, creșterea granturilor din Planul de Redresare și Reziliență în ultimul an al programului și, cel mai recent, accesul la împrumuturile din Programul SAFE (Security Action for Europe), de 16,7 miliarde de euro, inclusiv pre-finanțare de 2,5 miliarde de euro, în condiții favorabile, vor ajuta la atenuarea presiunilor asupra costurilor de finanțare și vor diminua riscurile de finanțare externă în viitorul apropiat, apreciază Fitch.

În opinia Fitch, factorii care ar putea duce, individual sau colectiv, la o acțiune negativă de rating ar fi eșecul implementării măsurilor suplimentare de consolidare fiscală, care pe termen mediu au ca efect stabilizarea datoriei publice, și efectele negative la adresa lichidității și finanțării externe, sau stabilității macroeconomice, de pe urma tensiunilor politice ridicate sau a deficitelor gemene fiscale persistent ridicate și a deficitului de cont curent.

Printre factorii care ar putea duce, individual sau colectiv, la acțiuni pozitive de rating, se află încrederea că progresele solide înregistrate cu consolidarea fiscală vor sprijini stabilizarea datoriei ca procent din PIB pe termen mediu, ceea ce ar putea duce la o revizuire a perspectivei atribuită ratingului României, de la negativă la stabilă, și reducerea gradului de îndatorare externă și a riscurilor de finanțare externă, în urma îmbunătățirii structurale a deficitului de cont curent, se arată în raport